

Overzicht bio-based calls in Europese programma's

In dit overzicht heeft RVO de verschillende Europese lopende onderzoeks- en innovatie programma's op het gebied van Biobased Economy op een rijtje gezet. Ga bij het indienen van uw projectaanvraag altijd uit van de definitieve, officiële documenten. Wilt u meer weten of heeft u behoefte aan persoonlijk advies? De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland helpt u graag op weg. Neem contact op met onze adviseurs via 088-0424242 of kijk of www.rvo.nl.

Bijgewerkt op 26 januari 2015.

Inhoudsopgave

HORIZON 2020.....	2
JTI BioBased Industries (JTI BBI).....	3
ERA-Netten.....	4
Eurostars.....	5
EUROPEES FONDS VOOR REGIONALE ONTWIKKELING (EFRO).....	6
LANDSDELIGE PROGRAMMA'S.....	6
EUROPESE TERRITORIALE SAMENWERKING (INTERREG).....	7
INTERREG: grensoverschrijdende EFRO-programma's.....	7
INTERREG: Transnationale EFRO programma's.....	9
INTERREG: Interregionale EFRO programma's.....	9
LIFE: uitvoering van Europees natuur-, milieu- en klimaatbeleid.....	11

HORIZON 2020

Horizon 2020 is het programma van de Europese Commissie om Europees onderzoek en innovatie te stimuleren. Horizon 2020 loopt sinds 1 januari 2014 en is de opvolger van het Zevende Kaderprogramma (KP7). Met Horizon 2020 wil de Europese Unie (EU) het concurrentievermogen van Europa vergroten door wetenschap en innovatie te stimuleren. Daarnaast wil de EU het bedrijfsleven en de academische wereld uitdagen om samen oplossingen te bedenken voor maatschappelijke vraagstukken die in heel Europa spelen. Bijvoorbeeld klimaatverandering, vergrijzing, voedselveiligheid en betaalbare duurzame energie. Iedere organisatie die actief is in onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie kan deelnemen: universiteiten, onderzoeksinstituten, bedrijven en andere organisaties. Bij Research and Innovation (R&I) of Innovation actions werken partners uit drie of meer landen samen in een consortium. Bij het SME instrument mag een MKB'er alleen een aanvraag indienen en bij een Coordination and Support action (CSA) is het minimum aantal deelnemers 1. Er zijn twee type SME projecten, namelijk fase 1 (haalbaarheidsstudie, duur 6 maanden) en fase 2 (R&D/demonstratie, duur 12-24 maanden).

<https://www.rvo.nl/horizon2020>

<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020>

Voorbeeld projecten (KP7): [EU-PEARLS](#) en [Biocoup](#)

Call nummer en titel	Doelgroep	Type project	Budget	Deadline	Meer info	Contact persoon
BIOTEC 5: SME boosting biotechnology-based industrial processes driving competitiveness and sustainability	Internationaal georiënteerde, innovatieve MKB'ers met groei ambitie	SME	Fase 1 50.000 per project (70% financiering) Fase 2 0.5-2.5 M per project (70% financiering)	Fase 1 en 2 18-03-2015 17-06-2015 17-09-2015 16-12-2015	BIOTEC 5 – fase 1 2015 BIOTEC 5 – fase 2 2015	Koos de Korte Saske Hoving Willemien van Asselt
ISIB 6: Converting CO2 into chemicals	Onderzoeksinstituten, bedrijven en andere organisaties	R&I	6 M per project (100% financiering)	03-02-2015 (1 st stage) 11-06-2015 (2 nd stage)	ISIB 6	Koos de Korte Saske Hoving Willemien van Asselt
LCE 12: Demonstrating advanced biofuel technologies	Onderzoeksinstituten, bedrijven en andere organisatie	Innovation	5-20 M per project (70% financiering, non-profit 100%)	05-05-2015	LCE 12 – 2015	Ashna Raghoebarsing
LCE 13: Partnering with Brazil on advanced biofuels	Onderzoeksinstituten, bedrijven en andere organisatie	Innovation	5-10 M per project (70% financiering, non-profit 100%)	05-05-2015	LCE 13	Ashna Raghoebarsing
LCE 14: Market uptake of existing and emerging sustainable bioenergy	Onderzoeksinstituten, bedrijven en andere organisatie	CSA	1-2 M per project (100% financiering)	05-05-2015	LCE 14 – 2015	Ashna Raghoebarsing
WASTE 7: Ensuring sustainable use of agricultural waste, co-products and by-products	Onderzoeksinstituten, bedrijven en andere organisatie	R&I	7 M per project (100% financiering)	21-04-2015 (1 st stage) 08-09-2015 (2 nd stage)	WASTE 7	John Heynen Linda van Duivenbode
SC5_20: Boosting the potential of small businesses for eco-innovation and a sustainable supply of raw materials	Internationaal georiënteerde, innovatieve MKB'ers met groei ambitie	SME	Fase 1 50.000 per project (70% financiering) Fase 2 0.5-2.5 M per project (70% financiering)	Fase 1 en 2 18-03-2015 17-06-2015 17-09-2015 16-12-2015	SC5_20 – fase 1 2015 SC5_20 – fase 2 2015	John Heynen Linda van Duivenbode

JTI BioBased Industries (JTI BBI)

Joint Technology BioBased Industries (JTI BBI) is een publiek-private samenwerking tussen de EU en het Bio-based Industries Consortium (BIC). De industrie is georganiseerd in het BIC consortium en bestaat uit meer dan 60 grote en kleine Europese bedrijven, clusters en organisaties op het gebied van technologie, industrie, landbouw en bosbouw. Het doel van de samenwerking is om bij te dragen aan de ontwikkeling van een efficiënter gebruik van hulpbronnen en een duurzame koolstofarme economie. JTI BBI heeft een omvang van € 3,7 miljard voor de periode 2014-2020. De Europese Commissie financiert 25% en de bijdrage van het bedrijfsleven bedraagt ongeveer 75%. Er zijn twee type projecten, namelijk Research & Innovation actions (R&I) en Innovation actions (Demonstraties en Flagships). In een consortium zitten minimaal 3 partners uit 3 verschillende landen. De R&I projecten duren tot ongeveer 4 jaar en Innovation actions zullen 4 tot 5 jaar duren. De onderwerpen van de calls vallen binnen een van de 5 waarde ketens (VC: value chain):

- Van lignocellulosische grondstof tot geavanceerde biobrandstoffen, biobased chemicaliën en biomaterialen
- De volgende generatie houtverwerkende waarde ketens
- De volgende generatie agro-gebaseerde waarde ketens
- Ontstaan van nieuwe waarde ketens van (organisch) afval
- De geïntegreerde energie-, pulp-en chemische bio-raffinaderijen

Op dit moment zijn de calls voor 2014 gesloten en de nieuwe calls voor 2015 zullen in de loop van 2015 worden gepubliceerd.

<http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/jti-biobased-industries>

<http://www.bbi-europe.eu>

ERA-Netten

ERA-NET (*European Research Area Networks*) is een belangrijk beleidsinstrument van de Europese Commissie voor de coördinatie van nationale onderzoeksprogramma's. In een ERA-NET vindt samenwerking en coördinatie plaats tussen nationale onderzoeksfinanciers van verschillende lidstaten. Het gaat bij een ERA-NET in eerste instantie om een netwerk waarin de onderzoeksfinanciers onderzoeken met wie zij zouden kunnen samenwerken en welke onderzoekerreinen in aanmerking komen. In het ene geval blijft het bij een netwerk en in het andere geval ontwikkelt een aantal partijen een gezamenlijk onderzoeksprogramma met gezamenlijk budget. Onderzoekers uit Europa kunnen dan inschrijven via een *call for proposal* bij één van de deelnemende partijen.

Naam	Doel	Contactpersonen
ECO-INNOVERA 01-10-2010 tot 30-9-2014	Eco-Innova is een netwerk van 25 Europese partners en richt zich op de ondersteuning van eco-innovatie (d.w.z. groene" technologieën, processen, producten en diensten) door middel van onderzoek en ontwikkeling. Het netwerk wil buiten de gevestigde markten op zoek gaan naar multidisciplinaire (cross-sectorale) innovaties en nieuwe producten en diensten ontwikkelen met een verminderde ecologische voetafdruk.	Antoinet Smits (RVO) Robbert Droop (Min I&M)
ERA-NET for Coordinating Action in Plant Sciences (ERA-CAPS) 01-12-2011 tot 30-11-2014	Het lange termijn doel van ERA-CAPS is om een duurzame samenwerking in plantwetenschappen te promoten door middel van coördinatie en financiering van uitstekend transnationaal onderzoek. De doelstellingen van ERA-CAPS zijn: Ontwikkeling van een gemeenschappelijke agenda voor plantkunde in Europa Gezamenlijk onderzoeksprogramma Interactie tussen onderzoekers, financiers en relevante Europese initiatieven	Theo Saat (NWO)
ERA-net Platform 01-01-2012 tot 31-12-2014	Vergelijkt en wisselt ervaringen uit tussen de ERA-netten in het Agrodomein om. Doelstellingen zijn De Waarde van ERA-netten zo breed mogelijk benutten naast gezamenlijke onderzoekers; Verbeteren van institutionele samenwerking; Ontwerpen van indicatoren om de effectiviteit van ERA-netten te meten.	Christine Bunthof (WUR)
ERA-Net -Industrial Biotechnology 2 (ERA-IB 2) 01-12-2011 tot 30-11-2015	Het ERA-NET ERA-IB richt zich op de bevordering van internationale samenwerking tussen bedrijven en onderzoeksinstituten in het kader van industriële biotechnologie. De belangrijkste missie is Europa 's concurrentievermogen in industriële biotechnologie te verhogen, doordat milieuvriendelijke industriële processen en producten op basis van bio-based grondstoffen de plaats innemen van fossiele grondstoffen.	S. Licumahua (NWO)
Catalytic Processes for Innovative Technology Applications (CAPITA) 01-01-2012 tot 31-12-2015	CAPITA is een ERA-Net dat zich richt op de samenwerking tussen industrie en kennisinstellingen op het gebied van "applied research leading to innovative and exploitable manufacturing technology for chemicals, materials and energy" (i.e. katalyse gerelateerde onderwerpen). Door nauw samen te werken met SusChem en eventueel andere Europese technologieplatforms, zal CAPITA een belangrijke rol spelen in het leveren van strategische onderzoeksplannen.	Marijn Hollestelle (NWO) Martine Brakel (NWO)
FACCE-ERA-NET+ 01-10-2013 tot 30-9-2018	Het belangrijkste doel van FACCE-ERA-NET+ is het organiseren, implementeren en een gezamenlijke oproep voor transnationale onderzoeksprojecten op het onderwerp aanpassing aan de klimaatverandering. Dit is ook het hoofdthema van het Joint Programme Initiative on Agriculture, Food Security and Climate Change (FACCE-JPI). Het JPI geeft sturing aan onderzoek ter ondersteuning van duurzame landbouwproductie en economische groei, draagt bij aan een Europese bio-economie met behoud en herstel van ecosysteemdiensten onder de huidige en toekomstige klimaatveranderingen.	Annette Wijering (Ministerie van EZ) Christine Bunthof (WUR)
Bioenergy Sustaining the Future 2 (BESTF2) 01-12-2013 tot 30-11-2018	BESTF2 brengt een aantal nationale en internationale initiatieven op het gebied van bio-energie samen. Het heeft als doel om een kick-start te geven aan grootschalige investeringen in close- to-market implementatie van bio-energie en draagt bij aan de belangrijkste doelstellingen van European Industrial Bioenergy Initiative (EIBI) Implementation Plan. Aanvragen kunnen worden ingediend door zowel de industrie als onderzoeksorganisaties, maar de projecten moeten in alle gevallen geleid worden en gericht zijn op de industrie.	Rebecca van Leeuwen (RVO)
ERA-NET Bioenergy 01-10-2004 - heden	De ERA-NET Bioenergy is een netwerk van nationale financiering organisaties die bio-energie projecten ondersteunen. Het werd gefinancierd door de Europese Commissie in het kader van KP6 (2004-2010), maar is op eigen kracht verder gegaan. Het doel van het ERA-NET: Versterken van de Europese inspanning om de mogelijkheden van de productie van hernieuwbare energie uit biomassa te realiseren. Versterken van de industriële productie door samenwerking en coördinatie van onderzoek op Europees niveau	Matté Brijder (RVO) Kees Kwant (RVO)

Eurostars

Eurostars is een Europees innovatieprogramma en een initiatief van EUREKA en de Europese Commissie. Eurostars helpt (kleine) bedrijven om marktgerichte technologische ontwikkeling uit te voeren. Men wil de time-to-market van deze nieuwe technologieën verkorten en de technische risico's verkleinen. Kleine bedrijven kunnen zich daardoor sneller ontwikkelen en groeien. De bedrijven moeten minstens 10% van de omzet of 5% van hun fte's inzetten voor toegepast onderzoek en experimentele ontwikkeling. Andere organisaties mogen onder voorwaarden deelnemen in Eurostars-projecten. Er moet altijd een samenwerking zijn tussen partijen uit minstens 2 Eurostars-landen. Vanaf 2014 worden jaarlijks twee calls uitgeschreven. De eerstvolgende deadline is 5 maart 2015.

www.rvo.nl/eurostars

<https://www.eurostars-eureka.eu/>

Contact persoon: Arnold Meijer (RVO)

Voorbeeld project: [Plastic BioDeg](#)

EUROPEES FONDS VOOR REGIONALE ONTWIKKELING (EFRO)

Het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) is een van de vijf structuur- en investeringsfondsen om de economische, sociale en territoriale samenwerking in de Europese Unie te versterken. Nederlandse organisaties kunnen via twee sporen deelnemen aan het EFRO:

- via vier nationale EFRO-programma's, ook wel landsdelige programma's; en
- via acht internationale EFRO-programma's voor 'Europese Territoriale Samenwerking', ook wel INTERREG.

LANDSDELIGE PROGRAMMA'S

Voor Nederland is het totale budget voor de landsdelige EFRO-programma's € 507,2 miljoen. Dit budget wordt over de landsdelen verdeeld. De overheid en andere betrokken partijen moeten ook € 507,2 miljoen investeren in deze programma's. Er is sprake van decentrale uitvoering: de regio's zijn primair verantwoordelijk voor subsidieproces en opstellen programma's. De vier operationele programma's zijn voorgelegd voor formele goedkeuring aan het Rijk en de Europese Commissie. Vaststelling vond voor Landsdeel Oost plaats in november 2014, gevolgd door landsdeel Noord en West in december 2014. Landsdeel Zuid wacht nog op formele goedkeuring. De Nederlandse focus is om het MKB te laten aanhaken bij Topsectoren via samenwerkingsprojecten en valorisatie. Op het gebied van de overgang naar een koolstofarme energie gaat het vooral om het verbeteren van de energie-efficiëntie en de uitrol van innovatie op dit gebied. Daarnaast wil Nederland zorgen voor een verbeterd innovatieklimaat. Genoemde doelstellingen zijn nader gespecificeerd per landsdeel om zo goed aan te sluiten bij de regionale realiteit. In de budgettering is gemiddeld zo'n 70% bestemd voor innovatie en 30% voor energie.

Nationale programma's	Korte beschrijving	Doelgroep	Type project (2007-2013)	Budget (EFRO)	Deadline	Meer info	Contact persoon
Landsdeel Noord	Inzet op Topsectoren Energie, Watertechnologie, Healthy Aging, Agribusiness en Sensortechnologie	Bedrijfsleven(MKB) + Kennis- en Onderwijsinstellingen (+ faciliteren Overheid, betrokkenheid Maatschappelijke Organisaties).	European Research Institute on the Biology of Ageing	€ 103,54 mln	Het programma gaat op 12/01/2015 open voor subsidieaanvragen	Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020 OP EFRO Tender Valorisatie 2015	Samenwerkingsverb and Noord-Nederland (SNN)
Landsdeel Oost	Inzet op Topsectoren AgroFood, Health, High Tech Systemen en Materialen	MKB-bedrijven. Kennisinstellingen. Woningeigenaren als eindgebruikers van koolstofarme technologieën.	Food and Cognition Modelsystem	€ 100,30 mln	Verwachte openstelling begin 2015	Operationeel Programma EFRO 2014 – 2020 Oost-Nederland	Europees Programmasecretariaat van de Provincie Gelderland in nauwe samenwerking met de (mensen van het) Europaloket bij de provincie Overijssel
Landsdeel Zuid	Inzet op Topsectoren AgroFood, High Tech Systemen en Materialen, Chemie en Logistiek	MKB. (Georganiseerde) Bedrijfsleven. Onderwijs- en kennisinstellingen. Gemeenten,	Ondernemershuis Westelijke Mijnstreek	€ 113,63 mln	Verwachte openstelling voorjaar 2015	Operationeel Programma Zuid-Nederland 2014-2020	Stimulus Programmamanagement

		waterschappen en intermediaire organisaties zoals bijvoorbeeld ROM's. Woningcorporaties.					
Landsdeel West	Inzet op alle Topsectoren, nadruk op cross-overs, duurzaamheid, Biobased Economy en ICT	MKB. Kennisinstellingen Grote bedrijven. Overheden. Hogescholen, beroepsonderwijs. intermediaire (MKB) organisaties. Woningbouwcorporaties, Maatschappelijke instellingen en overheden.	Bioproces s Pilot Facility (BPF)	€ 189,85 mln	Verwachte openstelling begin 2015	Operationeel Programma Kansen voor West 2014-2020	Steunpunten

EUROPESE TERRITORIALE SAMENWERKING (INTERREG)

Nederlandse organisaties kunnen via acht internationale EFRO-programma's voor 'Europese Territoriale Samenwerking' deelnemen aan het EFRO, ook wel INTERREG genoemd. Het gaat om:

- vier grensoverschrijdende INTERREG-programma's;
- twee transnationale INTERREG-programma's; en
- twee interregionale INTERREG-programma's.

INTERREG: grensoverschrijdende EFRO-programma's

Voor Nederland is het budget voor de grensoverschrijdende EFRO-programma's € 309 miljoen. Dit budget wordt over vier INTERREG programma's verdeeld. De overheid en andere betrokken partijen moeten ook € 309 miljoen investeren in deze programma's.

Er is sprake van decentrale uitvoering: de betrokken grensoverschrijdende regio's zijn primair verantwoordelijk voor subsidieproces en opstellen programma's. Drie van de vier operationele programma's zijn voorgelegd voor goedkeuring aan de Europese Commissie. Twee programma's zijn vastgesteld; Nederland-Duitsland in november 2014 en Vlaanderen-Nederland in december 2014. Goedkeuring van het 2 Zeeën programma volgt in het voorjaar van 2015; van het Maas-Rijn programma volgt later.

De Nederlandse focus is om innovatieve regionale clusters grensoverschrijdend te verbinden. Naast thema's innovatie en energie ook inzet op Human Capital Agenda / Arbeidsmobiliteit (grensarbeid). Het betrekken van het MKB staat daarbij centraal. De focus van projecten is op innovatie, demonstratie en valorisatie.

Grensoverschrijdende programma's	Korte beschrijving	Doelgroep	Type project (2007-2013)	Budget (EFRO)	Deadline	Meer info	Contact persoon
Nederland-Duitsland	Inzet op Topsectoren	MKB. Grote bedrijven.	FOOD	NL aandeel is	Verwachte	Operationeel	Regionale

<p>Het NL programmagebied omvat de Nederlandse provincies Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Flevoland, Noord-Brabant en Limburg.</p>	<p>Agrofood, Lifesciences & Health, HTSM, Energie, Logistiek en grensoverschrijdende samenwerking (sociaal, cultureel en territoriaal)</p>	<p>Intermediaire organisaties en overheden. Onderwijs- en kennisinstellingen. Burgers, verenigingen. Regionale en lokale organisaties en overheden. Natuur- en milieuorganisaties, natuurparkbeheerders. Ziekenhuizen. Scholen.</p>	<p>FUTURE</p>	<p>€ 141,11 mln</p>	<p>openstelling is voorjaar 2015.</p>	<p>Programma 2014 - 2020 (kop: INTERREG V 2014-2020)</p>	<p>programmamanagements</p>
<p>Vlaanderen-Nederland Het NL programmagebied omvat de Nederlandse provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland.</p>	<p>Inzet op Agrofood, Chemie, Logistiek, HTSM, Energie, Lifesciences, Biobased, Maintenance en grondstoffenefficiëntie, milieu en arbeidsmobiliteit</p> <p>Budget verdeling: - Slimme groei: 30-40%; - Duurzame groei (energie): 20-30%; - Duurzame groei (milieu en hulpbronnen): 20-30% - Inclusieve groei: 10%</p>	<p>Bedrijven, MKB in het bijzonder. Intermediaire organisaties. Publieke en private kennisinstellingen. Organisaties voor natuur- en waterbeheer. Publiek-private samenwerkingsverband en. (Semi-) overheden. Land- en bosbouwers.. Onderwijsinstellingen. Branche-organisaties. Arbeidsmarktinstellingen</p>	<p>Bio Base Europe Pilot Plant</p>	<p>NL aandeel is € 94,06 mln</p>	<p>Eerste openstelling sluit op 30/01/2015 om 12.00u 's middags. Na selectie kan het idee worden uitgewerkt tot volledige aanvraag in het voorjaar van 2015</p>	<p>Samenwerkingsprogramma 2014-2020 en eerste openstelling (kop: Documenten project indienen Interreg V)</p>	<p>Gemeenschappelijk secretariaat</p>
<p>Maas-Rijn Het NL programmagebied omvat Limburg en Noord-Brabant (Zuidoost Brabant).</p>	<p>Inzet op Topsectoren Chemie, Logistiek, Lifesciences, HTSM en onderwijs, arbeidsmarkt en sociale inclusie</p>		<p>TeTRRA (Technology Transfer and Recruiting in Rural Areas)</p>	<p>NL aandeel is € 22,6 mln</p>	<p>Verwachte openstelling vanaf in 2015</p>	<p>Het Samenwerkings-Programma is in ontwikkeling. De openbare raadpleging staat tot en met 06/02/2015 open.</p>	<p>Euregio Maas-Rijn Bureau</p>
<p>2 Zeeën Het NL programmagebied omvat kustgebieden uit de Nederlandse provincies die aan de Noordzee grenzen.</p>	<p>Inzet op Topsectoren Logistiek, Maintenance, Chemie, Water (inclusief maritieme industrie), Energie en Biobased Economy</p>	<p>Public bodies (e.g. local and regional public authorities.); Public equivalent bodies (e.g. associations, chambers of commerce, research centres, institutes of higher education, networks & clusters); Private sector (e.g. SMEs, private sector organisations); Social enterprises, civil society; Utilities (electricity, hospitals, etc.)</p>	<p>MIRG EU</p>	<p>NL aandeel is € 51,91 mln</p>	<p>Eerste openstelling sluit op 16/02/2015. Na selectie kan het idee worden uitgewerkt tot volledige aanvraag in het voorjaar van 2015.</p>	<p>Samenwerkings-programma Eerste openstelling</p>	<p>Gemeenschappelijk Technisch Secretariaat (GTS) en Territoriale Facilitatoren</p>

INTERREG: Transnationale EFRO programma's

De Nederlandse EFRO-bijdrage aan de transnationale EFRO-programma's is € 80 miljoen. Dit budget wordt over twee INTERREG programma's verdeeld.

Er is sprake van samenwerking door Rijk en regio's in de uitvoering: ze zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor subsidieproces en opstellen programma's. Dit gebeurt in overleg met vertegenwoordigers uit de andere deelnemende landen in de programma's. De twee operationele programma's zijn in oktober 2014 voorgelegd voor goedkeuring aan de Europese Commissie. Naar verwachting stelt de Europese Commissies de programma's voor de zomer van 2015 vast.

De focus van projecten is op platform- en netwerkontwikkeling, naast innovatie, demonstratie en valorisatie.

Transnationale programma's	Korte beschrijving	Doelgroep	Type project	Budget (EFRO)	Deadline	Meer info	Contact persoon
<p>Noordwest Europa</p> <p>Landen die hierbij horen:</p> <p>Gedeeltelijk: Nederland, Frankrijk, Duitsland Geheel: België, Luxemburg, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Zwitserland</p>	<p>De volgende thema's zijn vastgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het versterken van de innovatiecapaciteit van regio's en organisaties; - Het versnellen van de overgang naar een koolstofarme economie; - Eco-innovatie en het efficiënt gebruiken van hulpbronnen 	<p>Overheden (rijk, gemeente, provincie, waterschappen). Kennisinstellingen (universiteiten, hogescholen). Bedrijven. Ontwikkelingsmaatschappijen. Non-profit instellingen.</p>	<p>Bio Base NWE</p>	<p>€ 396 mln. Een deel van dit budget is bestemd voor het beheer en de uitvoering van het programma.</p>	<p>Verwachte openstelling is april 2015. Na selectie kan het idee worden uitgewerkt tot volledige aanvraag.</p>	<p>Final draft 2014-2020 INTERREG NWE Cooperation Programme</p>	<p>Gé Huismans en Jacqueline Brouwer</p>
<p>Noordzeeregio</p> <p>Landen die hieronder vallen:</p> <p>Gedeeltelijk: Nederland, België, Duitsland, Zweden, Verenigd Koninkrijk Geheel: Denemarken, Noorwegen</p>	<p>De volgende thema's zijn vastgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technologische ontwikkeling en innovatie; - Overgang naar een koolstofarme economie; - Klimaatverandering; - Behoud en bescherming van het milieu; - Bevorderen efficiënt gebruik van hulpbronnen; - Duurzaam vervoer 	<p>Overheden (rijk, gemeente, provincie, waterschappen). Kennisinstellingen (universiteiten, hogescholen). Bedrijven. Ontwikkelingsmaatschappijen. Non-profit instellingen.</p>	<p>e-harbours</p>	<p>€ 167 mln. Een deel van dit budget is bestemd voor het beheer en de uitvoering van het programma.</p>	<p>Verwachte openstelling is april 2015. Na selectie kan het idee worden uitgewerkt tot volledige aanvraag.</p>	<p>Final draft 2014-2020 INTERREG NSR Cooperation Programme</p>	<p>Maaike Beld</p>

INTERREG: Interregionale EFRO programma's

Deze EFRO programma's stellen verbetering van beleidsinstrumenten centraal, rond regionale ontwikkeling (INTERREG EUROPE) en duurzame stedelijke ontwikkeling (URBACT III). De programma's richten zich op uitwisseling en leren.

Interregionale programma's	Korte beschrijving	Doelgroep	Type project	Budget (EFRO)	Deadline	Meer info	Contact persoon
<p>EUROPE</p> <p>Onder INTERREG EUROPE vallen alle 28 landen die tot de EU behoren.</p>	<p>De volgende thema's zijn vastgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technologische ontwikkeling en innovatie; 	<p>Nationale, regionale en lokale overheden, en alle andere organisaties die onder publiek recht</p>	<p>GreenInfra Net</p>	<p>€ 359 mln. Een deel van dit budget is bestemd voor het beheer</p>	<p>Verwachte openstelling is april 2015.</p>	<p>INTERREG EUROPE Cooperation Programme final</p>	<p>Machtelijn Brummel</p>

<p>Ook Zwitserland en Noorwegen kunnen deelnemen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Concurrentiekracht MKB; - Koolstofarme economie in stedelijke gebieden; - Natuurlijk en cultureel erfgoed; - Bevorderen efficiënt gebruik van hulpbronnen 	<p>vallen, zoals universiteiten en agentschappen voor regionale ontwikkeling.</p>		<p>en de uitvoering van het programma.</p>		<p>version</p>	
<p>URBACT III</p> <p>Onder INTERREG EUROPE vallen alle 28 landen die tot de EU behoren.</p> <p>Ook Zwitserland en Noorwegen kunnen deelnemen.</p>	<p>Het programma biedt steden de mogelijkheid samen te werken om oplossingen te ontwikkelen voor grote stedelijke uitdagingen.</p>	<p>In principe kunnen alle gemeenten, ongeacht aantal inwoners, deelnemen. Ook andere decentrale overheden, onderzoeksinstituten kunnen partner zijn.</p>	<p>Electric Vehicles in Urban Europe (EVUE)</p>	<p>€ 74 mln.</p>	<p>Eerste 'call' in februari 2015 van start.</p>	<p>Final Draft Operational Programme of URBACT III (November 2014)</p>	<p>National Dissemination Point, Platform 31</p>

LIFE: uitvoering van Europees natuur-, milieu- en klimaatbeleid

(Inter)nationaal programma	Korte beschrijving	Doelgroep	Type project	Budget 2015	Deadline	Meer info	Contact persoon
<p>LIFE voor innovatieve ontwikkelings- en implementatieprojecten (pilots en demonstratie), monitoring-, evaluatie- en communicatieprojecten.</p> <p>De onderwerpen binnen LIFE die raken aan BBE zijn binnen het onderdeel Milieu:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Innovatieve manieren voor preventie/hergebruik van organisch afval -grondstofefficiency, groene en circulaire economie: gebruik van secundaire grondstoffen, afval, cascadering van materialen <p>Binnen het onderdeel Klimaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> -mitigatie (low carbon society, broeikasgasreductie). 	<p>Het programma ondersteunt projecten op het gebied van:</p> <ul style="list-style-type: none"> -natuur en biodiversiteit - milieu en efficiënt hulpbronengebruik (pilots en demonstratie van innovatieve milieutechnologieën) - klimaatverandering (adaptatie en mitigatie) <p>Projectgrootte ca.€1,5 miljoen. Solo project, consortium, alleen NL, of internationaal.</p>	<p>Overheden, bedrijven en non-gouvernementele organisaties (NGO's)</p>	<p>Zie RVO.nl/life - projectsoorten en voorbeeld en in de projectendatabank op de Europese LIFE site.</p>	<p>Naar verwachting ongeveer hetzelfde als in 2014: Milieu en Natuur: 254,4 miljoen Klimaat: € 44 miljoen Uitvoeringskosten voor NGO's (milieu en natuurgerelateerd): € 9 miljoen</p>	<p>Call naar verwachting open van juni tot oktober 2015</p>	<p>Rvo.nl/life</p> <p>RVO denkt met u mee en adviseert om uw project zo goed mogelijk bij de criteria te laten passen.</p>	<p>Milieu: John Heynen William Visser Natuur: Astrid Hamer Maaïke Beld life@rvo.nl</p>